

Ορθόδοξος Συναξαριστής :: <https://www.saint.gr>

Αγία Φιλοθέη η Αθηναία

Επισκεφτείτε τον ιστοχώρο μας στην διεύθυνση: <http://www.saint.gr/3757/saint.aspx> για περισσότερες πληροφορίες για τον βίο (ονόματα, βίντεο, ακολουθίες, φωτογραφίες κτλ) καθώς και για τυχών ενημερώσεις - διορθώσεις.

Τελευταία ενημέρωση βιογραφίας: N/A
Δημιουργία εγγράφου: 22/12/2024 09:14:51

Σύνοψη

Τύπος εορτής: Εορτάζει στις 19 Φεβρουαρίου εκάστου έτους.

Ιερά Λείψανα: Το Λείψανο (πλήν της Κάρας, η οποία έχει χαθεί) της Αγίας βρίσκεται αδιάφθορο στον Μητροπολιτικό Ναό των Αθηνών.

Ένας δάκτυλος της Αγίας βρίσκεται στην ομώνυμη Μονή Εκάλης Αττικής.

Ημ/νια Βίου: N/A

Βιογραφία

Ὅρπηξ Ἀθηνῶν ἔστιν ἡ Φιλοθέη,
Ἐχθρὸν βαλοῦσα σταυροῦ τῆ πανοπλίας.

Ἡ Αγία Φιλοθέη γεννήθηκε το ἔτος 1522 μ.Χ. στην τουρκοκρατούμενη τότε Αθήνα. Οἱ ευσεβεῖς γονεῖς της ονομάζονταν Ἄγγελος και Συρίγα Μπενιζέλου. Ἡ μητέρα της ἦταν στείρα και απέκτησε την Αγία μετά από θερμή και συνεχῆ προσευχή.

Ὁ Κύριος που ικανοποιεῖ το θέλημα εκείνων που Τον σέβονται και Τον αγαπούν, ἀκούσε την δέησή της. Και πράγματι, μια ημέρα ἡ Συρίγα μπήκε κατά την συνήθειά της στο ναό της Θεοτόκου για να προσευχηθεῖ και από τον κόπο της έντονης και επίμονης προσευχῆς την πήρε για λίγο ο ὕπνος. Τότε ακριβῶς εἶδε ἕνα θαυμαστό ὄραμα. Ἐνα φως ισχυρό και λαμπρό βγήκε από την εικόνα της Θεομήτορος και εισήλθε στην κοιλιὰ της. Ἐτσι ξύπνησε αμέσως και ἔκρινε ὅτι το ὄραμα αὐτό σήμαινε στην ικανοποίηση του αιτήματός της. Ἐτσι κι ἔγινε. Ὑστερα από λίγο καιρό ἡ Συρίγα ἔμεινε ἔγκυος και ἔφερε στον κόσμο τὴ μονάκριβη θυγατέρα της.

Μαζί με την Χριστιανική ανατροφή, ἔδωσαν στην μοναχοκόρη τους και κάθε δυνατή, για την εποχή εκείνη, μόρφωση. Ἐτσι ἡ Ρηγούλα (ἢ Ρεβούλα, δηλαδή Παρασκευούλα), αὐτό ἦταν το ὄνομά της προτοῦ γίνεῖ μοναχή, ὅσο αὐξανε κατά την σωματική ηλικία, τόσο προέκοπτε και κατά την ψυχῆ, ὅπως λέει το συναξάρι της.

Σε ηλικία 14 χρονῶν, οἱ γονεῖς της την πάντρεψαν, παρά την θέλησή της, με ἕναν από τους ἄρχοντες της Αθήνας. Ἀργότερα, αφού πέθαναν οἱ γονεῖς και ο σύζυγός της, ἦρθε ἡ ὥρα να πραγματοποιήσῃ ἕνα μεγάλο πόθο της. Αφιερώνεται ἐξ ολοκλήρου στον Χριστό, γίνεται μοναχή και παίρνει το ὄνομα Φιλοθέη.

Κατ' αρχήν, ὕστερα από ἐντολή του Αγίου Ἀνδρέα του Πρωτόκλητου, τον οποίο εἶδε σε ὄραμα, οικοδόμησε ἕνα γυναικεῖο μοναστήρι με αρκετά κελιά, στο οποίο και ἔδωσε το ὄνομα του Αγίου για να τον τιμήσει. Στο μοναστήρι πρόσθεσε και ἄλλα αναγκαῖα οικοδομήματα και ἐκτάσεις και το προικοδότησε με μετόχια και υποστατικά, που ὑπερεπαρκούσαν για τὴ διατροφή και συντήρηση των μοναζουσῶν.

Το μοναστήρι αὐτό του Αγίου Ἀνδρέα σωζόταν στην Αθήνα, με τὴ Χάρη του Θεοῦ, ἐπὶ πολλά ἔτη μετά την κοίμηση της Αγίας και ἦταν πλουτισμένο, ὄχι μόνο με υποστατικά και διάφορα μετόχια, ἀλλὰ και με πολυειδῆ χρυσοῦφанта ιερατικά ἄμφια και σκεύη, ἀπαραίτητα για τις ετήσιες ιερές τελετές και ἀγρυπνίες. Προπαντός ὁμως το μοναστήρι σεμνυνόταν και ἐγκαλλωπιζόταν με το θησαυρό του τιμίου και αγίου λειψάνου της Αγίας, το οποίο ἦταν ἀποθησαυρισμένο και ἀποτεθειμένο στο δεξιό μέρος του Ἱεροῦ Βήματος, ὅπου και το ἀσπάζονταν με εὐλάβεια ὅλοι οἱ Χριστιανοί. Το τίμιο λείψανο της Αγίας σκορπούσε εὐωδία, γεγονός που ἀποτελοῦσε ἐμφανῆ μαρτυρία και ἀπόδειξη της αγιότητος αὐτῆς.

Το παράδειγμά της, λοιπόν, να αφιερωθεῖ στον Χριστό, το ἀκολουθοῦν και ἄλλες νέες. Σε λίγο διάστημα, ἡ μονή ἔφθασε να ἔχει διακόσιες ἀδελφές. Ἡ μονή της Οσίας Φιλοθέης γίνεται πραγματικό λιμάνι. Εκεί βρίσκουν προστασία ὅλοι οἱ ταλαιπωρημένοι ἀπὸ την σκλαβιά. Εκεί οἱ ἄρρωστοι βρίσκουν θεραπεία, οἱ πεινασμένοι τροφή, οἱ γέροντες στήριγμα και τα ὀρφανά στοργή.

Η Οσία, παρά τις αντιδράσεις των Τούρκων, οικοδομεί διάφορα φιλανθρωπικά ιδρύματα, νοσηλευτήρια, ορφανοτροφεία, «σχολεῖα διὰ τοὺς παῖδας τῶν Ἀθηναίων, διὰ ν' ἀνοίξη τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτῶν πρὸς τὴν παράδοσιν καὶ τὴν δόξαν τῶν προγόνων των». Πρωτοστατεῖ σε ὅλα αὐτὰ τὰ ἔργα ἡ ηγουμένη Φιλοθέη. Διδάσκει με τὰ λόγια καὶ με τὴ ζωὴ της. Στηρίζει τοὺς πονεμένους σκλάβους με τὴν προσευχὴ της. Ιδιαίτερες εἶναι οἱ φροντίδες της γιὰ νὰ σώσει ἀπὸ τὸν εξισλαμισμό ἢ τὴν ἀρπαγὴ τῶν Τούρκων τὶς νέες Ἑλληνίδες. Τὸ ἔργο της, κατὰ βάση εθνικὸ καὶ θρησκευτικὸ, ξεπέρασε τὰ ὅρια τῆς Ἀθήνας καὶ ἐγένετο γνωστὸ σε ὅλη τὴν Ελλάδα. Αδιαφιλονίκητη ἱστορικὴ ἐπιβεβαίωση γιὰ τὸ ἔργο αὐτὸ παρέχει ἡ ἀλληλογραφία τῆς Φιλοθέης με τὴ Γερουσία τῆς Βενετίας (1583 μ.Χ.), ἀπὸ τὴν ὁποία ζητούσε οικονομικὴ βοήθεια.

Ἡ ὅλη ὁμως δράση τῆς Ἁγίας Φιλοθέης εξαγρίωσε κάποτε τοὺς Τούρκους. Κάποια στιγμή τὴν συλλαμβάνουν καὶ ἐκείνη με πνευματικὴ ἀνδρεία ομολογεῖ: «Εγὼ διψῶ νὰ υπομείνω διάφορα εἶδη βασανιστηρίων γιὰ τὸ ὄνομα τοῦ Χριστοῦ, τὸν ὁποῖο λατρεύω καὶ προσκυνῶ με ὅλη μου τὴν ψυχὴ καὶ τὴν καρδιά, ὡς Θεὸ ἀληθινὸ καὶ ἄνθρωπο τέλειο καὶ θὰ σὰς χρωστάω μεγάλη ευγνωμοσύνη ἀν μπορεῖτε μιὰ ὥρα πρωτύτερα νὰ με στείλετε πρὸς Αὐτόν με τὸ στεφάνι τοῦ μαρτυρίου». Ὑστερα ἀπὸ τὴν ἡρωικὴ αὐτὴ ἀπάντηση πρὸς τοὺς κατακτητὲς, ὅλοι πίστευαν ὅτι ἡ πανευτυχὴς καὶ φερώνυμη Φιλοθέη ἐντὸς ολίγου θὰ ἐτελειούτο διὰ τοῦ μαρτυρικοῦ θανάτου. Ὅμως, κατὰ θεῖα βούληση, τὴν τελευταία σχεδὸν στιγμή πρόφθασαν κάποιοι Χριστιανοὶ καὶ καταπράυναν τὸν ηγεμόνα με διάφορους τρόπους. Ἐτσι πέτυχαν νὰ ἐλευθερώσουν τὴν Ἁγία.

Ἀφεθείσα πλέον ἐλεύθερη, ἡ Ἁγία Φιλοθέη, ἐπέστρεψε ἀναίμακτη στο μοναστήρι της, ὅπως ἐπὶ Μεγάλου Κωνσταντίνου ὁ μυροβλύτης Νικόλαος καὶ πολλοὺς αἰῶνες ἀργότερα ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Θεσσαλονίκης Ἅγιος Γρηγόριος ὁ Παλαμάς. Φρόντιζε δε, ὄχι μόνον γιὰ τὴ σωτηρία τῆς δικῆς τῆς ψυχῆς ἀλλὰ καὶ τῶν ἄλλων, ἀφοῦ τοὺς μεν ἐνάρετους τοὺς στερέωνε στὴν ἀρετὴ, τοὺς δε ἀμαρτωλοὺς τοὺς βελτίωνε ἠθικά καὶ τοὺς οδηγούσε στὴ μετάνοια. Καὶ ἀποκλειστικά γιὰ τὸ σκοπὸ αὐτὸ πέρασε στὴ νήσο Τζια (Κέα), ὅπου πρὸ πολλοῦ εἶχε οἰκοδομήσει μετόχι, γιὰ νὰ ἀποστέλλει ἐκεῖ τὶς μοναχὲς ἐκείνες ποὺ φοβούνταν γιὰ διάφορους λόγους νὰ διαμένουν στὴν Ἀθήνα. Στὴν Τζια ἐμείνε ἀρκετὸ χρόνο καὶ κατήχησε θεαρέστως τὶς ἀσκούμενες ἀδελφές στὴν ἀκριβὴ τήρηση τῶν κανόνων τῆς μοναστικῆς ζωῆς. Μόλις τελείωσε τὸ ἔργο της ἐκεῖ, ἐπέστρεψε καὶ πάλι στὴν Ἀθήνα.

Ἐτσι λοιπόν, ἡ Ἁγία Φιλοθέη, ἀφοῦ ἐφθάσε στὴν τελειότητα καὶ στὴν πράξη καὶ στὴν θεωρία, ἀξιώθηκε ἀπὸ τὸν Θεὸ νὰ ἐπιτελεῖ θαύματα, ἀπὸ τὰ ὁποῖα, πρὸς ἀπόδειξη τοῦ θαυματουργικοῦ τῆς χαρίσματος, θὰ μνημονεύσουμε ἓνα μόνον, τὸ ἀκόλουθο: Ζούσε στὴν ἐποχὴ τῆς ἑνῆς νέος, ποιμένας προβάτων, ὁ ὁποῖος ἀπὸ πολὺ μικρὸς εἶχε συνηθίσει στὶς κλεψιῆς καὶ στὶς ραδιουργίες. Ὁ νέος αὐτός, κατὰ παραχώρηση τοῦ Θεοῦ, κυριεύθηκε ἀπὸ τὸν Σατανά. Ἐξ αἰτίας τούτου περιφερόταν στα βουνά καὶ στὶς σπηλιές γυμνὸς καὶ τετραχλισμένος, θέαμα ὄντως ἐλεεινὸ. Πολλὲς φορές, ὅταν συνερχόταν ἀπὸ τὴν τρέλα, στὴν ὁποία τὸν εἶχε οδηγήσει ὁ Σατανάς, σύχναζε στα γύρω μοναστήρια γιὰ νὰ βρεῖ θεραπεία στὴν ἀσθένειά του. Δὲν μποροῦσε ὁμως νὰ πετύχει τίποτε. Κάποιοι, ποὺ τὸν εὐσπλαχνίστηκαν, τὸν οδήγησαν στὴν Ἁγία Φιλοθέη ἡ ὁποῖα, ὕστερα ἀπὸ πολὺ καὶ ἐκτενὴ προσευχὴ τὸν λύτρωσε ἀπὸ ἐκείνη τὴ διαβολικὴ μάστιγα. Ἐπειτα, ἀφοῦ τὸ νουθέτησε ἀρκετά, τὸν εἰσήγαγε καὶ στὴν τάξη τῶν μοναχῶν. Καὶ ἔτσι ὁ νέος ἐκεῖνος, ἀφοῦ ἐκάρη μοναχός, πέρασε τὸ ὑπόλοιπο τῆς ζωῆς του με μετάνοια καὶ ἀσκησι, θαυμαζόμενος ἀπ' ὅλους.

Μάταια οι Τούρκοι προσπαθούν να ανακόψουν την δράση της. Όσπου μια νύχτα, στις 2 Οκτωβρίου του έτους 1588 μ.Χ., πήγαν στο μονύδριο που είχαν οικοδομήσει στα Πατήσια (έτυχε τότε να εορτάζεται η μνήμη του αγίου ιερομάρτυρος Διονυσίου του Αρεοπαγίτου και η Αγία μαζί με τις άλλες αδελφές βρίσκονταν στον ιερό ναό επιτελώντας ολονύκτια αγρυπνία) και πέντε από αυτούς ανέβηκαν στον εξωτερικό τοίχο και πήδησαν μέσα στην αυλή. Στην συνέχεια εισέβαλαν στο ναό, όπου άρπαξαν την Αγία και την μαστίγωσαν με μανία και βαναυσότητα και την εγκαταλείπουν ημιθανή έξω από τη μονή της.

Έξω από το ναό, στα δεξιά της εισόδου του, σώζεται η κολώνα, όπου η Φιλοθέη δέθηκε και μαστιγώθηκε. Οι μοναχές της την μετέφεραν στην κρύπτη της στην Καλογρέζα. Εκεί η Φιλοθέη υποκύπτει στα τραύματά της στις 19 Φεβρουαρίου 1589 μ.Χ.

Είκοσι ημέρες μετά από την κοίμηση της Αγίας, ο τάφος της ευωδίαζε. Ακόμη, όταν μετά από ένα έτος έγινε η ανακομιδή, το τίμιο λείψανό της βρέθηκε σώο και ακέραιο. Επιπλέον ήταν γεμάτο με ευωδιαστό μύρο, τρανή και λαμπρή απόδειξη της θεάρεστης και ενάρετης πολιτείας της, προς δόξα και αίνο του Θεού και καύχημα της πίστεώς μας. Το ιερό λείψανό της βρίσκεται σήμερα στον Μητροπολιτικό Ναό των Αθηνών. Στο μνήμα της απάνω βρεθήκανε γραμμένα τούτα τα λόγια: «Φιλοθέης υπό σήμα τόδ' αγνής κεύθει σώμα, ψυχὴν δ' εν μακάρων θήκετο Υψιμέδων».

Η Φιλοθέη ανακηρύχθηκε αγία επί Οικουμενικού Πατριάρχου Ματθαίου Β' (1595 - 1600 μ.Χ.). Ο Νεόφυτος ο μητροπολίτης Αθηνών, αφού εξήτασε και ερεύνησε τα κατά τον βίον και το μαρτύριον της οσίας, σύνταξε αναφορά στο Πατριαρχείο μαζί με τους επισκόπους Κορίνθου και Θηβών και με τους προκρίτους της Αθήνας για να τάξει την οσία Φιλοθέη στους χορούς των αγίων. Σ' αυτό το συνοδικό έγγραφο είναι γραμμένα και τούτα: «Επειδή εδηλώθη ασφαλώς ότι το θειότατον σώμα της οσιωτάτης Φιλοθέης ευωδίας πεπληρωμένον εστί και μύρον διηνεκώς εκχεΐται, αλλά και τοις προσιούσι τε ασθενέσι τε και θεραπείας δεομένοις την ίασιν δίδωσι... τούτου χάριν έδοξε ημίν τε και πάση τη ιερά Συνόδω των καθευρεθέντων ενταύθα αρχιερέων συγγραφήναι και ταύτην εν τω χορώ των οσίων και αγίων γυναικών, ώστε κατ' έτος τιμάσθαι και πανηγυρίζεσθαι». Την Ακολουθία της την έγραψε κάποιος σοφός και ευλαβής άνθρωπος που ονομαζόταν Ιέραξ. Ανάμεσα στα ωραία εγκώμια είναι και τούτο: «Δαυΐδ γαρ το πράον έσχες και Σολομώντος, σεμνή, την σοφίαν, Σαμψών την ανδρείαν, και Αβραάμ το φιλόξενον, υπομονήν τε Ιώβ, του Προδρόμου δε θείαν άσκησιν...».

Λειτουργικά κείμενα

Απολυτίκιον

Ἦχος δ΄. Ταχὺ προκατάλαβε.

Ὅσιων τὴν ἔλλαμψιν, εἰσδεδεγμένη σεμνή, τὴν πάλιν ἐφαίδρυνας, τῶν Ἀθηναίων τὴ σῆ, ἀσκήσει καὶ χάριτι, σὺ γὰρ ἐν εὐποιίαις, διαλάμπουσα Μητέρα, ἤθλησας δι' ἀγάπην, εὐσεβῶς τοῦ πλησίον διὸ σὲ ὦ Φιλοθέη, Χριστὸς ἐδόξασε.

Ἄτερον Ἀπολυτίκιον

Ἀθηνῶν τῶν κλειῶν τε νῦν καὶ πάλαι τὸ βλάστημα καὶ τῶν χθὲς καὶ πρώην ὁσίων τὸ ἀρίζηλον καύχημα τιμήσωμεν ἐν ὕμνοις οἱ πιστοί, ὅσιαν Φιλοθέην εὐλαβῶς ὅτι τὸν Χριστὸν εὐτόνως πάντων τῶν γενητῶν ἀντήλλαξεν. Ἐχουσα οὖν συμπρεσβευτὴν τὸν παμμέγαν Διονύσιον, σῶζε τοὺς προσκυνούντας, εὐσεβῶς τὸ πάνσεπτον σκῆνος σου.

Ἄτερον Ἀπολυτίκιον

Ἀθηναίων ἡ πόλις ἡ περιώνυμος Φιλοθέην τιμᾷ τὴν ὁσιομάρτυρα καὶ ἀσπάζεται αὐτῆς τὸ θεῖον λείψανον, ὅτι ἐβίωσε σεμνῶς καὶ μετέλλαξε τὸ ζῆν ἀθλήσει καὶ μαρτυρίῳ, καὶ πρεσβεύει πρὸς τὸν Σωτῆρα, διδόναι πᾶσι τὸ θεῖον ἔλεος.

Αγιογραφίες / Φωτογραφίες

Αγία Φιλοθέη η Αθηναία

Αγία Φιλοθέη η Αθηναία

Αγία Φιλοθέη η Αθηναία

Αγία Φιλοθέη η Αθηναία

Αγία Φιλοθέη η Αθηναία

Αγία Φιλοθέη η Αθηναία

Αγία Φιλοθέη η Αθηναία

Αγία Φιλοθέη η Αθηναία -
Ησυχαστήριο «Παναγία των
Βρυούλων»

Αγία Φιλοθέη η Αθηναία

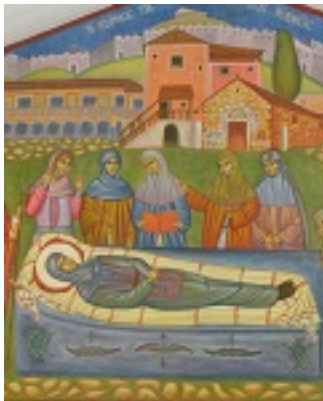
Αγία Φιλοθέη η Αθηναία

Η Αγία Φιλοθέη διδάσκει τις Ελληνίδες

Η κοίμηση της Αγίας Φιλοθέης - Ησυχαστήριο «Παναγία των Βρυούλων»

Η κοίμηση της Αγίας Φιλοθέης - Ησυχαστήριο «Παναγία των Βρυούλων»

Η ασημένια λειψανοθήκη της Αγίας Φιλοθέης (Μητροπολιτικός Ναός - Αθήνα)

Το εξώφυλλο της έκδοσης της πρώτης ακολουθίας της Αγίας, Βενετία 1775 μ.Χ.

Οπτικοακουστικό Υλικό

Ακούστε το απολυτίκιο!

Σχετικές συνδέσεις

- [Σύναξις των εν Αθήναις Αγίων](#)
- [Σύναξη των Αγίων Νεομαρτύρων των μετά την άλωση της Κωνσταντινουπόλεως μαρτυρησάντων](#)